

для здобувачів із різною підготовкою і розумовими здібностями. І цей зв'язок майже відсутній у форматі дистанційної освіти. Викладання базової дисципліни - вищої математики - має, на нашу думку, більше можливостей більш-менш повної формалізації (багато доступних підручників, відсутність нового навчального матеріалу, якого нема в підручниках, суперечливих концепцій тощо), але навіть при викладанні математики доводиться пояснювати взаємозв'язок методів, що викладають, із практичним їх застосуванням, із іншими дисциплінами. Тобто те, що є відмінним у лекції від підручника чи посібника, і формує суцільний світогляд здобувача.

Отже, слід приділити більше уваги засобам дистанційного навчання, що дають змогу посилювати зворотний зв'язок із здобувачем, робити навчання хоч якось більш схожим на офлайн-форму і не зосереджуватися на автоматизації навчання, нівелюючи роботу НПП до перевірки контрольних і наговорення лекцій у відеоформаті.

1. Шестоपालюк О. В. Інноваційні моделі навчання в діяльності вищих навчальних закладів. *Теорія і практика управління соціальними системами*. 2013. № 3. С. 118-124. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tipuss_2013_3_18

2. Хом'юк І. В., Петрук В. А., Хом'юк В. В. Впровадження інтерактивних технологій у процес викладання фундаментальних дисциплін у технічному ВНЗ. *Збірник наукових праць Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. Київ: ВІКНУ, 2013. Вип. № 41. С. 81–85.

*Д-р техн. наук, професор, завідувач
кафедри транспортних систем та
логістики Д. В. Ломотько,
кандидати техн. наук, доценти
Д. С. Лючков, Д. В. Арсененко,
канд. екон. наук, доцент Є. І. Балака*

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СУЧАСНИХ УМОВ

Країна переживає надзвичайно складний час для всіх галузей економіки, ЗВО, і навчальний процес у них не є виключенням. За цих умов ЗВО країни,

зокрема УкрДУЗТ, мають стати певними центрами об'єднання здобувачів, науково-педагогічних та інших працівників щодо визначення головних напрямів у громадській, навчальній і науковій діяльності, удосконалення патріотичного та морального виховання, надання різної допомоги тощо. Практична реалізація цих задумів можлива лише за наявності чіткої стратегії розвитку національної освітньої галузі у формі довгострокової цільової комплексної програми підвищення якості освіти (основна мета програми) на всіх рівнях підготовки фахівців. У цьому сенсі слід приділити увагу основним положенням розвитку освіти, що відображують думки провідного фахівця у сфері організації роботи галузі та її управління [1].

На думку автора [1], для освіти в нашій країні характерні такі фактори:

- безперервність освітнього процесу, у тому числі за дистанційною формою навчання;
- спрямованість на самовдосконалення суб'єкта освіти;
- адаптивність освітньої сфери до вимог часу;
- гнучкість процесів розроблення нових критеріїв якості освітніх послуг;
- вимогливість до рівня педагогічних працівників, знання яких мають відповідати критеріям сучасності, гнучкості (soft skills), альтернативності, творчості, здатності знаходити різні шляхи вирішення конкретних педагогічних завдань;
- оптимальність пошуку рішень у конфліктах і протиріччях, що можуть виникати під час навчально-пізнавальної діяльності, тощо.

Така «факторна» характеристика освіти не повною мірою розкриває стратегії її розвитку в довгостроковій перспективі. Відомо, що розвиток будь-якого процесу проходить відповідно до дії загальних і специфічних (за сферою діяльності) законів. Відповідно до конкретних умов закони набувають форми закономірностей. На основі пізнання законів і закономірностей розробляють принципи (правила) їх застосування в тих чи інших процесах. У свою чергу закономірності і принципи можуть бути реалізовані за умови врахування факторів, які впливають на розвиток процесу. Виходячи з цього розроблення

стратегії розвитку освіти повинна мати комплексний характер і являти собою ієрархічну систему, а саме «закони – закономірності – принципи – фактори». У подальшому ці принципи можна реалізовувати з урахуванням конкретних існуючих або прогнозованих факторів.

1. Гриневич Л. М. Методологічні засади цілісності системи моніторингу якості освіти. *Освіта та менеджмент*. 2010. № 4. С. 18–25.

*Кандидати техн. наук, доценти кафедри
транспортних систем та логістики*

Г. О. Примаченко, Ю. В. Шульдінер,

канд. екон. наук, доцент Н. В. Гриценко

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

УДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ДИСТАНЦІЙНОМУ РЕЖИМІ ЗА СУЧАСНИХ УМОВ

Основою організації освітнього процесу в ЗВО на сьогодні є стратегія використання електронних дистанційних форм взаємодії здобувачів і викладачів. Для підтримки ефективності онлайн-навчання необхідно відповідати таким критеріям [1]: навчальна програма структурована, наявність навчально-методичного матеріалу, який її регламентує; збереженість логіки та послідовності етапів опрацювання навчального матеріалу; у той час як дистанційне навчання забезпечує певний ступінь автономії та самоорганізації в навчанні здобувачів, дотримання чіткого графіка виконання здобувачами вищої освіти може підтримувати навчальний план на високому рівні ефективності.

Онлайн-навчання – це виснажливий процес, тому потрібно робити багато перерв між сесіями, чергувати синхронне та асинхронне навчання, змінювати типи роботи та іноді знижувати очікування. Інтерактивні та мотиваційні заняття мають включати різні види роботи, під час яких учасники тренінгу не лише слухають презентації основного матеріалу, а й виконують реальну роботу індивідуально та в групах з обмеженням за часом або без нього.